

Uzaktan Eğitim Sürecinde İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Eğitim Teknolojilerini Kullanan 1. Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Hatice ATİK¹, Fatma AVCI²

¹Sınıf Öğretmeni, Karatay Bilim ve Sanat Merkezi, Konya, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-4480-6220>

²Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Eskişehir, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-7513-9870>

Email: htcatik12@gmail.com, fatma.epo@gmail.com

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 11.09.2021 - Kabul: 24.12.2021)

Öz

İlk vakanın görüldüğü 1 Aralık 2019 ile birlikte Dünya Sağlık Örgütü tarafından hastalığın küresel bir salgın olduğunun ilan edildiği 11 Mart 2020 tarihinden bu yana tüm dünya Covid-19 salgını ile çeşitli boyutlarda mücadele etmektedir. Covid-19 salgını kısa sürede toplumsal, siyasi, ekonomik ve sosyal alanda önemli sorunlar ortaya çıkarmıştır. Ülkeleri derinden etkileyen en önemli sorunlardan biri de eğitim sisteminde karşılaşılan sorunlardır. Bu araştırma devam eden Covid-19 salgını sürecinde uzaktan eğitim yapmak zorunda kalan öğretmenlerden, birinci sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri ile ilk okuma-yazma öğretiminde karşılaştıkları zorlukları tespit etmeyi ve çözüm önerilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmanın katılımcı grubunu Konya ilinde görev yapmakta olan kırk beş birinci sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada temel nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın nitel verileri araştırmacılar tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Sınıf öğretmenlerinden yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan demografik bilgiler almayı amaçlayan altı soruyu cevaplamaları ardından uzaktan eğitim sürecinde eğitim teknolojileri ile öğrencilerine ilk okuma-yazma öğretirken karşılaştıkları zorluklar ve çözüm önerilerinin tespit edilmesini amaçlayan sekiz açık uçlu soruyu cevaplamaları istenmiştir. Araştırmada verilerin analizinde betimsel analiz yöntemine başvurulmuştur. Araştırmaya ait katılımcı görüşleri, temalar halinde birleştirilerek yer yer katılımcı görüşlerinden alıntılara değinilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre uzaktan eğitim sürecinde birinci sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri kullanımında internet bağlantı sorunu, teknolojik araç yetersizliği, öğrencilerin uygulamayı kullanmaya yönelik yaşadıkları sorunlar ve velilerden kaynaklı sorunlar olmak üzere zorluklar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Uzaktan eğitim, Birinci sınıf öğretmeni, Eğitim teknolojileri, İlk okuma-yazma öğretimi.

The Difficulties Faced by First-Grade Teachers During the Covid-19 Pandemic in Teaching Their First Reading and Writing and their Suggestions for Solutions

Abstract: Since December 1, 2019, the first case is declared by the World Health Organization to be a global epidemic by the World Health Organization, all the world have fought various sizes with Covid-19 outbreak since 11 March 2020. Covid-19 has revealed important problems in social, political, economic and social areas in a short time. In these problems, the most important problems that directly affect countries have emerged in the training system. In the last century, in the entire school levels, advanced development was developed in the international area in ensuring education. However, Covid-19 is the largest and the most important challenge of education systems worldwide. This research aims to determine the challenges of first-class teachers and solutions to determine the challenges of first-class teachers with educational technologies with educational technologies. For the study, forty-five first-class teachers were reached in Konya province. The basic qualitative research model was used for this research. The qualitative data of the study was obtained by the researchers by the semi-structured interview form. Following the demographic properties of the demographic properties of the demographic characteristics of the classroom teachers in the semi-structured interview form, the teachers in accordance with the aim of the study in the process of teaching the aim of the study in the process of teaching students and solutions to their students in the process of teaching their students and solutions to their students were asked to determine their eight open-ended questions. After the interviews, the descriptive analysis study was carried out. The participatory views of the study were joined in themes and the quotations of participating opinions were included. According to the results of the research, it was concluded that the first-year teachers' opinions on educational technologies with educational technologies were positive in the distance education process. In the use of educational technologies of first-class teachers, the internet connection problem, technological vehicle failure, students have experienced challenges, including problems with the problems and parents to use the application.

Keywords: Covid-19, Distance education, First grade teacher, Educational technologies, Primary Literacy teaching.

GİRİŞ

Çin'in Hubei eyaleti sınırları içerisinde bulunan Wuhan kentinde 1 Aralık 2019 tarihinde ortaya çıkan ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından Covid-19 adı verilen virüs, hızlı bir yayılım göstermiş ve tüm dünyada pandemi ilan edilmesine yol açmıştır. Covid-19 virüsünün bulaş hızı dünya genelinde okullarda yüz yüze eğitimi imkânsız hale getirmiştir. Covid-19 salgını ile birlikte tüm dünyada eğitimlerine devam eden çocukların eğitim süreçlerinin aksamaması için eğitim alanında da çeşitli tedbirler alınmaya başlanmıştır. Bu nedenle sadece Türkiye'de değil tüm dünyada Covid-19'un yayılışını kontrol altına almak ve halk sağlığını korumak için alınan tedbirler kapsamında okullar kapatılmıştır. Türkiye'de ilk vakaların görülmeye başlanması üzerine Millî Eğitim Bakanlığı tarafından mart ayı ara tatili bir hafta uzatılarak 30 Mart 2020 tarihinden itibaren tüm kademelerde uzaktan eğitime geçileceği açıklanmıştır (MEB, 2020). Sadece ülkemiz değil, birçok ülke uzaktan çevrim içi eğitime geçmiştir. Virüsün ilk görüldüğü yer olan Çin'de de okul öncesinden üniversite düzeyine kadar tüm kademelerde uzaktan eğitime geçilmiş ve öğrencilerin kolay ulaşmalarını sağlamak için çevrim içi eğitim sistemleri daha kolay erişilebilir hale getirilmiştir (Lau vd., 2020).

Çeşitli teknolojik araçlar aracılığı ile uzaktan eğitim platformlarının kullanılması, Covid-19 salgınından önce de konuşulan ve özellikle yükseköğrenim düzeyinde alternatif bir sistem olarak kullanılabilceği üzerinde de durulan bir konudur. Fakat milyonlarca öğrencinin salgın sebebiyle evde kalmak zorunda olması, eğitim-öğretim faaliyetlerinin uzaktan verilmesini zorunlu hale getirmiştir (Demir ve Özdaş, 2020). Tüm okulların uzaktan eğitime başlamasıyla birlikte ilk olarak öğretmenler, öğrencilerine ulaşmak için whatsapp vb. internet tabanlı mesajlaşma kanalları ile haberleşmeye ve öğrencilerde bulunan ders kitaplarından ödev ve çalışmalar vermeye başlamışlardır. Ayrıca televizyon kanalları aracılığıyla da öğrencilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Türkiye'de okulların kapanması kararı ile MEB etkin bir uzaktan eğitim sistemi kurmak için dijital eğitim platformu olarak hizmet veren Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) altyapısını güçlendirmiş ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ile iş birliği yapmıştır (Özer, 2020).

2020-2021 eğitim öğretim yılının başlamasıyla birlikte tüm öğretmenler için canlı dersler planlayarak pandemiden önce yüz yüze eğitim şeklinde yürüttükleri eğitim sürecini uzaktan eğitim şeklinde yürütmeleri mecburi bir hale gelmiştir. Her öğretmenin EBA üzerinden veya Zoom, Google Meet, TeamLink vb. çeşitli programlar kullanarak haftalık ders planlamasına uygun canlı derslerine başlamışlardır. Fakat hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin daha önce tecrübe etmedikleri bu tür programlar ile canlı derslere geçilmesi, her iki grubu da hızla çözülmesi gereken zor problemler ile baş başa bırakmıştır. Canlı dersleri planlama ve uygulamanın yüz yüze eğitimden oldukça farklı olduğu, etkili bir canlı ders planlamanın uzun bir süreç alacağı düşünülmektedir. Fakat öğretmenlerin çok kısa bir süre içinde yüz yüze eğitime son verip (aslında yüz yüze vermeyi planladıkları) dersleri hızlı bir şekilde canlı derse (uzaktan) dönüştürmek ve aynı sonuçlara ulaşmak durumunda kaldıkları görülmektedir (Erkut, 2020).

Çoğu ülke bu şekilde aniden gelişen kitlesel bir uzaktan eğitime, alt yapı sorunları gibi önemli nedenler ile hazırlıksız bir şekilde yakalanmıştır. Bu bağlamda uzaktan eğitim sürecinde internete ve teknolojik araçlara erişim gibi can alıcı konularda farklı sosyoekonomik gruplar arasında bulunan imkân farkları ve dijital okuryazarlık farkları da uzun vadeli olumsuz sonuçlar doğurabileceğini düşündürmektedir (Özer, 2020). Bununla birlikte; öğretmenler ve öğrencilerin daha önce uzaktan eğitim tecrübelerinin olmaması, teknolojik araçlar ve uzaktan

eğitim programları hakkında bilgi eksikliği, uzaktan eğitim için gerekli teknolojik aletlere ulaşma ve internet ağı gibi alt yapısal düzenlemelerin yetersiz oluşu gibi pek çok sorun ile yzleşilmiştir. Bu olumsuzlukların yanı sıra eğitimin uzaktan eğitime geçilerek hareketliliğin azaltılması sonucunda sağlık kuruluşlarının yükünün azalması, Covid-19 salgınınun bulaşmasının ve yayılımının engellenmesi gibi olumlu taraflar da ortaya çıkmıştır. Ayrıca evrim içi derslerle öğrencilerin öğretmenleri ve arkadaşları ile bağının kopmamasına abalanmış ve eğitim öğretimin sürdürülmesi sağlanmıştır.

Bireylerin eğitim yaşamlarının akademik anlamdaki temeli ilk okuma yazma süreci ile ilkokul döneminde Türkçe dersi ile atılmaktadır (Bozkuş, 2014; Aktürk ve Mentiş-Taş, 2011; Belet ve Yaşar, 2007). 2005-2006 eğitim ğretim yılı Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu kararı ile ‘‘Ses Temelli Cümle Yöntemi’’ kullanılarak ilk okuma-yazma öğretimine başlanılması esas alınmıştır. Ses temelli cümle yönteminde ilk okuma yazma ğretimi, seslerin bir araya gelmesi ile heceler, hecelerin bir araya gelmesi ile anlamlı kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturulması sağlanmaya çalışılmaktadır. İlk okuma yazma ğretim sürecinde anlamlı cümlelerin okunması ve yazılmasının kısa zamanda birlikte sağlanmaya çalışılması gerekmektedir ve hassas bir geçiş sürecidir (z, 2005).

İlk okuma-yazma süreci öğrencilerin bilişsel süreçlerle en yoğun olarak tanıştığı dönem olarak ifade edilebilir. Anlamlı bir okuma-yazma sürecinin gerçekleşmesinde seslerin görsel temsili olan harflerin ve yazılı kelimelerin etkili olarak öğretilmesinde gerek basılı gerekse dijital araç gereçler önemli fırsatlar sunmaktadır. Öğretmen eğitim-ğretim sürecinde tebeşir ve karatahtadan eğitsel video ve sanal ortam yazılımlarına kadar geniş bir yelpazedeki eğitsel materyalleri kullanabilir. İlk okuma-yazma ğretiminde etkin öğrenme olanakları sunabilmek ve öğrenmeyi en st düzeye çıkarabilmek teknolojiyi nerede, ne zaman ve nasıl uygulamak gerektiğinin iyi planlanması ile mümkün olabilmektedir. Eğitim teknolojisi eğitim-ğretim sürecinin tüm aşamalarında kullanılabilir. Eğitim teknolojisi eğitim-ğretim sürecinin tüm aşamalarında kullanılabilir.

Öğretmenlerin ilk okuma-yazma ğretimi sürecinde çocukların birçok duyusuna hitap edebilen ve algılamalarını kolaylaştıran eğitim teknolojilerini kullanmaları, amaçlanan kazanımlara ulaşılmasında etkili olacağı düşünülmektedir. Son yıllarda gerek ülkemizde gerekse dünyada eğitim kurumlarında teknolojiyle ilgili araştırmalar incelendiğinde; Bozkurt ve Cilvadaroğlu (2011), Demir, zmantar, Binglbalı ve Bozkurt (2011), Riddell ve Song (2012), akır ve Oktay (2013), Gilakjani, Leong ve Ismail (2013); Glc, Solak, Aydın ve Koçak (2013), Lim, Zhao, Tondeur, Chai ve Tsai (2013) ve Günüç ve Kuzu (2014) yaptıkları çalışmalarında eğitimde teknoloji kullanımının önemine değindikleri, eğitimde teknoloji kullanımının öğrencilerin öğrenmeleri üzerindeki etkisini inceledikleri görülmektedir.

Eğitim teknolojilerini kullanmaya yönelik yapılan çalışmalar ve yönlendirmeler eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler eşliğinde gerçekleşmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı 2019 verilerine göre Türkiye’de resmi eğitim kurumlarında kadrolu olarak görev yapan toplam 300 bin 732 sınıf ğretmeni bulunmaktadır. Rakamlar gz önünde bulundurulduğunda sınıf ğretmenlerinin eğitim teknolojilerinden ne derecede faydalandıkları özellikle pandemi süreci ile birlikte artan düzeyde önemli bir hale gelmiştir. Araştırmalar incelendiğinde, Türkiye’de ilk okuma-yazma ğretimi sürecinde eğitim teknolojilerinin kullanımına ilişkin oldukça az sayıda araştırma yapıldığı görülmektedir. Bundan dolayı yapılan bu çalışmada Covid-19 salgını ile birlikte ortaya çıkan uzaktan eğitim sürecinde 1. sınıf ğretmenlerinin ilk okuma-yazma sürecinde eğitim teknolojilerini kullanmaya yönelik görüşlerini belirlemek

amaçlanmıştır. Araştırmada benimsenen bu temel amaca ulaşmak için aşağıda sıralanan araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Katılımcı öğretmenler tarafından kullanılan eğitim teknolojileri nelerdir?
2. Katılımcı öğretmenler eğitim teknolojilerini uzaktan eğitim uygulamalarında ilk okuma-yazma öğretiminin en çok hangi aşamasında kullanmışlardır?
3. Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde çevirim içi (online) ödev göndermeye ilişkin katılımcı öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
4. Eğitim teknolojilerinin uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde sağladığı temel avantajlar nelerdir?
5. Katılımcı öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanırken karşılaştıkları başlıca zorluklar nelerdir?
6. Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanma noktasında karşılaşılan zorluklara ilişkin katılımcı öğretmenlerin çözüm önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, araştırmanın katılımcıları, araştırmada veri toplama süreci ve veri analizine ilişkin bilgiler sunulmaktadır.

Araştırmanın Modeli

Araştırma Covid-19 salgını ile birlikte ortaya çıkan uzaktan eğitim sürecinde 1. Sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojilerinin ile ilk okuma yazma öğretiminde kullanımı, karşılaşılan zorluklar ve çözüm önerilerinin araştırıldığı bu araştırma nitel araştırma desenlerinden biri olan temel nitel araştırma desenine göre tasarlanmıştır. Temel nitel araştırmalarda bireylerin sosyal dünyalarıyla etkileşimleri içinde bir yaşantının anlamını nasıl inşaa ettiği keşfedilir, bu anlam ortaya çıkarılır ve yorumlanır (Meriam, 2009). Bu araştırmada da Covid-19 salgını sürecinde ilk okuma-yazma öğretimini yürüten öğretmenlerin eğitim teknolojilerini kullanmaları, bu kullanımlarında karşılaştıkları zorluklar ve çözüm önerilerinin ortaya çıkarılmasında temel nitel araştırma deseninin bu yönünden faydalanılmıştır.

Katılımcılar

Bu araştırmanın katılımcı grubunun belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yönteminde ise araştırma kapsamında bir dizi ölçütü karşılayan durumların incelenmesi söz konusudur (Ritchie, Lewis ve Elam, 2006; Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu bilgiler ile araştırmanın çalışma grubuna karar verilirken öğretmenlerin 2020-2021 eğitim öğretim yılında uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretimi veren 1. Sınıf öğretmeni olması ölçütü esas alınmıştır. Bu ölçüt gereğince Konya il merkezinde görev yapan aday katılımcılara ulaşılmış, gönüllük ilkesine dikkat edilerek araştırmanın katılımcıları tespit edilmiştir. Araştırmanın katılımcısı sınıf öğretmenlerine ilişkin demografik bilgiler Tablo 1’de detaylı bir şekilde sunulmuştur.

Tablo 1: Katılımcı Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler

Değişkenler	Demografik Özellikler	Frekans (f)
Cinsiyet	Kadın	30

	Erkek	15
	Toplam	45
Yaş	20-25 yaş	2
	26-30 yaş	2
	31-35 yaş	5
	36-40 yaş	9
	41-45 yaş	9
	46 yaş ve üzeri	18
	Toplam	45
Öğrenim Durumu	Lisans	41
	Lisansüstü eğitim	4
	Toplam	45
Mesleki Deneyim Süresi	1-5 yıl	3
	6-10 yıl	4
	11-15 yıl	8
	16-20 yıl	9
	21 yıl ve üzeri	21
	Toplam	45
Okulun statüsü	Devlet	43
	Özel	2
	Toplam	45
Öğrenci Sayısı	5-10	2
	11-15	1
	16-20	3
	21-25	9
	26-30	11
	31-35	8
	36-40	9
	40 ve üzeri	2
	Toplam	45

Araştırmanın katılımcı grubunda yer alan öğretmenlerin 30'u kadın, 15'i erkektir. Katılımcıların yaş değişkenine göre dağılımları şöyledir; 20-25 yaş grubunda 2 öğretmen (%4.4), 26-30 yaş grubunda 2 öğretmen (%4.4), 31-35 yaş grubunda 5 öğretmen (%11.1), 36-40 yaş grubunda 9 öğretmen (%20), 41-45 yaş grubunda 9 öğretmen (%20) ve 46 yaş ve üzerinde de 18 öğretmendir (%40). Katılımcı öğretmenlerin 41'i (%88.9) lisans, 4'ü (%6.7) yüksek lisans mezunudur. Öğretmenlerin 43'ü devlet okulunda (%95.6), 2'si (%4.4) özel okulda görev yapmaktadır. Katılımcı öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre dağılımları ise şöyledir; 1-5 yıl arası kıdeme sahip 3 öğretmen (%6.7), 6-10 yıl yıl kıdeme sahip 4 öğretmen (%8.9), 11-15 yıl yıl kıdeme sahip 8 öğretmen (%17.8), 16-20 yıl kıdeme sahip 9 öğretmen (%20), 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip 21 öğretmendir (%49.7). Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük kısmı 21 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip öğretmenlerden oluşmaktadır. Öğrenci sayılarına bakıldığında 26-30 mevcutlu öğretmen sayısının en kalabalık grubu oluşturduğu görülmektedir. Öğrenci sayısına göre bakıldığında yelpazenin genişlediği 5 öğrencisi olan öğretmenin de 40'dan fazla öğrencisi olan öğretmenlerin de araştırmada katılımcı olarak yer aldığı anlaşılmaktadır. Buradan farklı özelliklere sahip katılımcıların araştırmaya dahil edilmesinin olumlu bir durum olacağı yorumu yapılabilir.

Veri Toplama Aracı

Görüşmeler nitel araştırmalarda temel veri toplama kaynaklarından biridir (Büyüköztürk vd., 2020). Araştırmada kullanılan görüşme formu iki aşamada geliştirilmiştir. İlk olarak taslak görüşme formu hazırlanmış ve doktora eğitimini uzaktan eğitim alanında tamamlamış bir akademisyen ile paylaşılmıştır. Akademisyen tarafından değerlendirilen sorularda gereken düzeltmeler yapılmış ve forma son hali verilmiş ve ardından görüşme formu kullanılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu çalışma için oluşturulan görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Formun ilk bölümünde katılımcı 1. sınıf öğretmenlerine demografik özelliklerini tespit etmek amacı ile toplam altı soru yöneltilmiştir. İkinci bölümde ise katılımcı sınıf öğretmenlerinden Covid-19 salgını uzaktan eğitim sürecinde eğitim teknolojileri sürdürülen ile ilk okuma ve yazma öğretiminde karşılaşılan zorluklar ve çözüm önerilerini belirlemeye yönelik altı tane açık uçlu soruyu cevaplamaları istenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler, araştırmalarda sıklıkla kullanılan bir analiz yöntemi olan betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Betimsel analiz tekniğinde, araştırmada elde edilen nitel veriler önceden belirlenen temalar doğrultusunda analiz edilerek özetlenir ve yorumlanır (Baltacı, 2019). Bu araştırmada da araştırma soruları araştırmanın temaları olarak benimsenmiştir. Görüşme formları öğretmen 1,2... şeklinde sıralanmış ve adlandırılmıştır. Görüşme verileri Word programı kullanılarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Görüşmeler sonucu elde edilen verilere herhangi bir yorum yapılmadan sözcükler halinde açık kodlama yapılmıştır. Elde edilen kodlar daha önceden oluşturulan temalar altına yerleştirilmiştir. Kodlar için sıklıklar belirlenmiş (f) ve sayısallaştırılmıştır. Tüm bu veriler tablolaştırılarak sistematik bir biçimde sunulmuştur. Ayrıca bulgular bölümünde katılımcılarla yapılan görüşmelerden doğrudan alıntılar sunulmuş ve yorumlanmıştır. Yanı sıra araştırmanın güvenilirliği açısından, görüşme formlarından elde edilen veriler iki

araştırmacı tarafından da ayrı ayrı analiz edilerek sonuçlar karşılaştırılmış ve kodlayıcılar arasındaki tutarlılık sağlanmıştır.

3. Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen verilerin analizi ile ulaşılan araştırma bulguları sunulmuştur.

3.1. Katılımcı öğretmenler tarafından kullanılan eğitim teknolojileri

Araştırmada ilk olarak katılımcı öğretmenlerden uzaktan eğitim uygulamalarında ilk okuma-yazma öğretiminde kullandıkları eğitim teknolojilerinin neler olduğu hakkında bir görüşme sorusu ile bilgi alınmıştır. Bu soruda öğretmenlerin sıklıkla kullandıkları eğitim teknolojilerini sıralamaları istenmiştir. Elde edilen veriler ışığında Tablo 2 oluşturulmuştur.

Tablo 2: Katılımcı Öğretmenler Tarafından Kullanılan Eğitim Teknolojileri

Görüşler	Öğretmen	Frekans
EBA & ZOOM	Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö30, Ö34, Ö37, Ö43,	19
Web 2.0 araçları	Ö1, Ö8, Ö9, Ö16, Ö19, Ö25, Ö27, Ö38, Ö40	9
Okulistik	Ö8, Ö13, Ö14, Ö20, Ö22, Ö29, Ö37	7
Morpa Kampüs	Ö8, Ö11, Ö14, Ö19, Ö22, Ö29	6
Eğitim siteleri	Ö4, Ö11, Ö36, Ö39, Ö40, Ö43,	6
Eğitici videolar	Ö8, Ö24, Ö43	3
Okuma-yazma CD'leri	Ö11, Ö36, Ö39	3
Dijital oyunlar	Ö9	1

Katılımcı öğretmenlerin ilk okuma-yazma öğretiminde kullanılan araç ve gereçler konusunda en çok EBA (Eğitim Bilişim Ağı) ve bağlantılı olarak ZOOM programını kullandıkları görülmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı'nca geliştirilen ilkökul programlarına uygun e-çeriklerin sunulduğu "Okulistik.com" web sitesi ülkemizde 300 bin öğretmen kullanılmaktadır. Araştırmada da okuma-yazma öğretimi sürecinde öğretmenlerin siteden ve içeriklerinden faydalandıkları anlaşılmaktadır. Yine MorpaKampüs'te de tıpkı Okulistik'te olduğu gibi destekleyici e-çerikler sunulmaktadır. Öğretmenler farklı eğitim siteleri, You Tube aracılığı ile eriştikleri eğitici videolar, okuma-yazma CD'leri ve LearningApp, Wordwall, Quizizz gibi Web 2.0 araçları ile bazı dijital oyunları süreçte kullanmışlardır.

3.2. Uzaktan eğitimde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerinin kullanıldığı başlıca aşamalar

Araştırmada ikinci araştırma sorusu ile öğretmenlerin eğitim teknolojilerini uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminin en çok hangi aşamasında kullandıkları sorusuna

cevabı aranmıştır. Bu amaçla bağlantılı olarak öğretmenlere bir soru yöneltilmiş ve öğretmenlerden gelen cevaplar ile Tablo 3 oluşturulmuştur.

Tablo 3: İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Eğitim Teknolojilerinin Kullanıldığı Aşamalar

Aşama	Öğretmenler	Frekans	
İlk Okuma yazmaya hazırlık aşaması	Dikkat çekme	Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö23, Ö24, Ö26, Ö28, Ö30, Ö33, Ö34, Ö35, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö43, Ö45	28
	Parmak, el ve kol kaslarını geliştirme çalışmaları		
	Dinleme çalışmaları		
	Boyama ve çizgi çalışmaları		
İlk okuma yazmaya başlama ve ilerleme aşamaları	Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme	Ö5, Ö9, Ö11, Ö13, Ö14, Ö19, Ö20, Ö23, Ö26, Ö27, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö42, Ö35, Ö44	17
	Harflerden hecelerden heceler, kelime oluşturma	Ö4, Ö11, Ö19, Ö29, Ö31, Ö32, Ö38	7
	Cümle oluşturma	Ö22, Ö38	2
	Dikte çalışması	Ö18	1

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmada katılımcı öğretmenlerin yarısından fazlasının uzaktan eğitim sürecinde okuma-yazma öğretirken eğitim teknolojilerini ilk okumaya hazırlık aşamasında kullandıkları görülmektedir. Bu aşamada parmak kaslarını geliştirme, boyama ve çizgi çalışmaları ve dinleme çalışmalarında eğitim teknolojilerinden faydalandığı anlaşılmaktadır. İlk okuma yazmaya başlama ve ilerleme aşamasında da eğitim teknolojilerinin yoğunlukla kullanıldığı özellikle sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme aşamasında faydalandığı anlaşılmaktadır. Bazı öğretmenlerin (Ö23, Ö26) ise her iki aşamada da eğitim teknolojilerini kullandıkları görülmektedir. Aşağıda öğretmenlerin görüşlerinden yapılan doğrudan alıntılar ile öğretmenlerin eğitim teknolojilerini ilk okuma-yazma öğretimi sürecinde yoğun kullandıkları aşamalar sunulmaktadır.

“Hem başlama hem hazırlık aşamalarında eğitim teknolojilerinden faydalandık zaten süreçte bu duruma zorladı. Okuma yazmaya geçiş birinci sınıf için çok önemli. Sesi hissettirmede de kullandım. Çünkü bu aşamalarda sesli videolara daha çok ihtiyaç duydum.” (Ö23).

“En çok ses hissettirme, sesleri tanıma, hece ve kelime oluşturma kısımlarında kullandım. Bu aşamalarda görsellerin olması çocuklarda sesi tanıma ve anlamada kolaylık oluşturuyor ve dikkatlerini çekiyor.” (Ö29).

“Çocukların dikkatini konuya çekme yani dikkat toplama, öğrenmelerinde kalıcılığı sağlama ve anlamayı kolaylaştırmalarında” (Ö34).

“Sesi hissetme aşamasında daha çok kullandım. Çünkü çocukların sesi somutlaştırması için daha çok duyu organını işe koşması gerekiyordu, eğitim teknolojileri farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilere ulaşmamı sağladı ve öğrencilerin farklı duyu organları hitap etti.” (Ö42).

Tablo 3’te görülen ve üzerinde durulması gereken bir diğer durum da öğretmenlerin eğitim teknolojilerini en az dikte çalışmalarında kullandıklarıdır. Bu durum öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde en çok sorun yaşadıkları aşama dikte çalışmalarının yapıldığı aşama olmasındandır. Bunun nedeninin öğretmenlerin kullanacakları program hakkında tam bilgi sahibi olmadıkları ve programın kullanılan teknolojik araç ile dikte çalışması yapmaya uygun olmadığı şeklinde yorumlanmaktadır.

3.3. Uzaktan eğitimde İlk okuma-yazma sürecinde eğitim teknolojileri kullanılarak verilen çevirim içi ödevlere ilişkin görüşler

Araştırmada üçüncü araştırma sorusu ile “Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde çevirim içi (online) ödev göndermeye ilişkin katılımcı öğretmenlerin görüşleri nelerdir? sorusu yanıtlanmaya çalışılmıştır. Bu araştırma sorusu ile bağlantılı olarak öğretmenlere görüşmelerde bir soru yöneltilmiş ve öğretmenlerden gelen cevapların analizi ile Tablo 4 oluşturulmuştur.

Tablo 4: İlk Okuma-Yazma Sürecinde Eğitim Teknolojileri Kullanılarak Verilen Çevirim İçi Ödevlere İlişkin Görüşler

Görüşler	Öğretmen	Frekans
Zorlandım	Ö7, Ö8, Ö11, Ö13, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö23, Ö24, Ö29, Ö31, Ö32, Ö33, Ö38, Ö41, Ö42, Ö43, Ö44, Ö45	20
Etkili oldu	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö12, Ö20, Ö21, Ö22, Ö25, Ö26, Ö27, Ö34, Ö35, Ö36, Ö39	15
Kısmen zorlandım	Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö14, Ö16, Ö28, Ö30, Ö37, Ö40	10

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlerin önemli bir kısmının okuma-yazma öğretiminde çevirim içi (online) ödevlerde zorlandıkları görülmektedir. On beş öğretmen ödev konusunda eğitim teknolojilerinin etkili olduğunu ifade etmiştir. Aşağıda öğretmenlerin konu hakkındaki görüşlerinden alıntılara yer verilmiştir.

“Ulaşamayan çocuklar etkinlikleri yapamadılar. Velilere ödevleri anlatma ve kontrol etme süreci zor oldu.” (Ö11).

“Ödev takibi konusunda zorlandım.” (Ö23).

“Online ödev gönderme pratik ancak dönüt vermek ödev kontrolü zor.” (Ö42).

“Çevrim içi gönderilen ödevler sayesinde anında dönüt alamam açısından faydasını gördüm.” (Ö36).

“Ödevler bütün öğrencilere ve velilere eksiksiz ulaştı. Olumsuz yanı ödev kontrolü çok vakit aldı.” (Ö28).

“Olumlu yanı velilerin de ödevlerin kontrolü aşamalarına katkıda bulunmaları sağlandı. Olumsuz yönü defter düzeninin sağlanmasında velilerin hazır bulunuşluklarındaki farklılıklardan dolayı birlik sağlanamadı.” (Ö30).

“Katılım sağlayan öğrencilerde öğrenme daha hızlı gerçekleşti. Fakat aynı imkânlara sahip olmayan öğrencilerimin varlığı aradaki fırsat eşitliğini sağlayamamamıza sebep oldu.” (Ö31).

“İnterneti olmayan öğrencilerime görsellik içeren ödevler göndermede problemler yaşadım.” (Ö32).

“Değerlendirme süreçlerini uzaktan takip etmek çok zor ve yıpratıcı oldu. Sürekli olarak zaman ayırmak zorunda kaldım. Öğretmenlik süreli bir meslek olmaktan çıktı ve günümün her anına yayıldı. Ödev fotoğrafları yüzünden telefonum çalışamaz duruma geldi EBA üzerinden gönderdiğim ödevlere ulaşmakta zorlanan çocuklar oldu ve bazen yoğunluk nedeniyle sıkıntı yaşadılar. Bunu çözebilmek için çok basit bir ödev için bile üç gün süre vermek zorunda kaldım. İnternet kotası sorunları yaşadık Ödevlerdeki eksikleri tamamlamak ya da yanlışları düzeltirmek çok zorlayıcı oldu.” (Ö43).

“Kesinlikle zorlandım. Çünkü her öğrenci derse katılmıyor interneti, tableti olmayan interneti sınırlı olunca çevrim içi ödev atmak sürekli eğitimde fırsat eşitliğini zorlaştırıyor. Ayrıca sürekli bilgisayara bağımlı olmak da iyi değil.” (Ö45).

“Sürekli yüz yüze eğitime geçiş yapıldığı için (Köy okulu olmamız nedeniyle) çevrim içi ödev verme konusuna çok girme gereği duymadım. (Web 2.0 araçları ile) Az sayıda da olsa klasik ödev verme yoluna devam ettim.” (Ö37).

“Ödev konuyu pekiştirecek. Zaten teknoloji isteği ile büyüyorlar bunu kullanarak okumayı zevkli hale getirdik.” (Ö39).

3.4. Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanmanın avantajları

Araştırmada dördüncü araştırma sorusu ile “Eğitim teknolojilerinin uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde sağladığı temel avantajlar nelerdir? sorusu yanıtlanmaya çalışılmıştır. Bu araştırma sorusu ile bağlantılı olarak öğretmenlere görüşmelerde, “İlk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojileri kullanmak hedeflerinize ulaşmak konusunda sizce ne gibi avantajlar sağladı?” sorusu yöneltmiş ve öğretmenlerden gelen cevapların analizi ile Tablo 5 oluşturulmuştur.

Tablo 5: İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Eğitim Teknolojileri Kullanmanın Avantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Avantajlar	Öğretmenler	Frekans
Ders içeriklerini aktarmada kolaylık sağladı	Ö15, Ö16, Ö17, Ö21, Ö23, Ö25, Ö26, Ö27, Ö33, Ö34	10
Dersler dikkat çekici hale geldi	Ö6, Ö12, Ö19, Ö20, Ö22, Ö24, Ö30, Ö36	8
Kazanımlara ulaşılmasında etkili oldu	Ö1, Ö13, Ö28, Ö29, Ö37, Ö44	6

Konuları tekrar etmede faydalı oldu	Ö4, Ö5, Ö14, Ö24, Ö43	5
Öğrenmede kalıcılığı sağladı	Ö3, Ö8, Ö14, Ö41, Ö45	5
Zaman tasarrufu sağladı	Ö31, Ö32, Ö39, Ö40, Ö42	5

Tablo 5 incelendiğinde, öğretmenlerin daha yoğun olarak uzaktan eğitim sürecinde okuma-yazma öğretirken eğitim teknolojileri kullanıyor olmalarının bir avantajı olarak ders içeriklerini aktarmada kolaylık sağladığını ifade ettikleri görülmektedir. Ardından öğretmenler derslerin öğrenciler açısından daha dikkat çekici hale geldiğini belirtmişlerdir. Kazanımlara ulaşılmasındaki olumlu etkisi, konu tekrarında faydalı olması, öğrenmelerin kalıcılığını sağlaması ve zamandan tasarruf sağlaması da eğitim teknolojilerini okuma-yazma öğretimi sürecinde kullanıyor olmanın avantajları olarak öğretmenler tarafından sıralanan diğer konulardır. Aşağıda öğretmenlerin konu hakkındaki görüşlerinden alıntılara yer verilmiştir.

Araştırmada katılımcı öğretmenlerden Ö15, Ö16, Ö17, Ö21, Ö23, Ö25, Ö26, Ö27, Ö33, Ö34 kullandıkları eğitim teknolojilerinin okuma-yazma öğretimi sürecinde öğrencilere ders içeriklerini aktarmada kolaylık sağladığını ifade etmişlerdir. Ö16'nın konu hakkındaki görüşleri şöyledir:

“Sınıf ortamında kullanamayacağım ders içeriklerini rahatlıkla kullandım. Sınıfım kalabalık olduğu için sınıfı gruplara ayırarak tek tek ilgilendim. Veli desteğini rahatça sağladım.” (Ö16).

Kimi öğretmenler eğitim teknolojilerinin okuma-yazma öğretimi sürecinde belirlenen kazanımlara ulaşılmasında etkili olduğunu görüşlerinde vurgulamışlardır.

Araştırmada Ö4, Ö5, Ö14, Ö24 ve Ö43 kullandıkları eğitim teknolojilerinin konuların tekrarında faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Ö43'ün bu konudaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Örnekler çeşitlendi Bilgiye anında ulaşabildik Farklı etkinliklere ulaşabildik Tekrar ve pekiştirme imkânı sağladı Çocukların teknolojiden yararlanma deneyimlerine imkân sağladı.” (Ö43).

Eğitim teknolojilerinin derslerde kullanımının en önemli amaçlarından biri de öğrenmede kalıcılığın sağlanmasıdır. Araştırmada Ö3, Ö8, Ö14, Ö41 ve Ö45 eğitim teknolojilerinin avantajlarından birinin de öğrenmede kalıcılığı sağladığına yönelik görüş paylaşmışlardır. Bu bağlamda Ö14'ün görüşleri şöyledir:

“Sadece uzaktan eğitim değil yüz yüze eğitimde dahi eğitim teknolojilerini sürekli kullanıyorum. Çünkü birden fazla duyu organına hitap ettiği için öğrenme daha kalıcı hale getiriyor. Ayrıca eğitim dokümanları öğrencinin istediği zaman ulaşabilecek ve tekrar edebilecek.” (Ö14).

Zaman tasarrufu sağlaması da öğretmenlerin okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanıyor olmanın avantajlarına ilişkin değindikleri bir özelliktir. Ö31, Ö32, Ö39, Ö40 ve Ö42 görüşlerinde bu konu üzerinde durmuşlardır. Aşağıda sırasıyla Ö31 ve Ö42'nin görüşleri sunulmaktadır:

“Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olduğum için özellikle zamansal noktada çok işime yaradı. Zamandan tasarrufu sağladı. Ayrıca video ve animasyon gösterimlerini, renk, görüntü, perdeleme ve büyütme-küçültme gibi vurgulama imkânlarını tanıyarak dersleri daha görsel ve canlı kıldı. Bunların yanında, öğrencilerin derslerde daha aktif olmasını ve onların daha kolay algılamasını sağladı.” (Ö31).

“Kısa vadede çabukluk ve zaman tasarrufu sağladı. Öğrencilerin bilgileri somutlaştırmasına katkıda bulundu.” (Ö42).

Diğer yandan Ö2, Ö7, Ö18, Ö35, Ö39 uzaktan eğitim sürecinde eğitim teknolojilerini kullanmış olmanın ilk okuma-yazma öğretiminde etkili olmadığını, avantaj sağlamadığını düşünmektedirler. Konu hakkında Ö35, “Öğrenciler derslere yeterince katılamayınca maalesef etkili olmuyor. Öğrencilerimin çoğu canlı derslere katılamıyor.” Şeklinde görüş belirtmiştir.

3.5. Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanmanın zorlukları

Araştırmada beşinci araştırma sorusu ile “Katılımcı öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanırken karşılaştıkları başlıca zorluklar nelerdir?” sorusu yanıtlanmaya çalışılmıştır. Bu araştırma sorusu ile bağlantılı olarak öğretmenlere görüşmelerde “İlk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojileri kullanırken ne tür zorlukla karşılaştınız?” sorusu yöneltilmiş ve öğretmenlerden gelen cevapların analizi ile Tablo 6 oluşturulmuştur.

Tablo 6: Uzaktan Eğitim Sürecinde İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Eğitim Teknolojileri Kullanırken Karşılaşılan Zorluklara İlişkin Öğretmen Görüşleri

Zorluklar	Öğretmenler	Frekans
İnternet bağlantısı konusunda sorunlar	Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö12, Ö16, Ö21, Ö22, Ö23, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö30, Ö31, Ö34, Ö37, Ö41, Ö42, Ö43	21
Teknolojik araç yetersizliği	Ö16, Ö17, Ö28, Ö30, Ö33, Ö35, Ö36, Ö41	8
Öğrencilerin uygulamayı kullanmada yaşadıkları zorluklar	Ö10, Ö12, Ö19, Ö20, Ö27, Ö38, Ö39, Ö41	8
Velilerden kaynaklanan sorunlar	Ö12, Ö15, Ö20, Ö28, Ö29, Ö30, Ö35	7
Öğrenci devamsızlığı	Ö9, Ö14, Ö18, Ö19, Ö20, Ö32	6
Ödev kontrolü ve takibinde sorunlar	Ö13, Ö15, Ö17, Ö43, Ö45	5
Kullanılan uygulamadan kaynaklanan sorunlar	Ö5, Ö6, Ö8, Ö17	3
Dikkat sorunu	Ö21, Ö43	2
İletişim sorunu	Ö22, Ö44	2
Sağlık sorunları	Ö2	1

Tablo 6 incelendiğinde, Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojileri kullanırken en çok karşılaşılan zorluğun internet bağlantısı konusunda yaşanan sorunlar olduğu anlaşılmaktadır. Bu görüşü teknolojik araç yetersizliği ve öğrencilerin uygulamaları kullanmada yaşadıkları zorluklar takip etmektedir. Öğretmenlerden Ö1, Ö11, Ö40 ise eğitim teknolojilerini kullanırken zorlukla karşılaşmadıkları ifade etmişlerdir. Aşağıda öğretmenlerin konu hakkındaki görüşlerinden alıntılara yer verilmiştir.

“Anında düzeltmenin yapılamayışı yanlış kalem tutmanın düzeltilememesi Defter kullanma alışkanlığı kazandırılmaması okuma yaparken gerçekten öğrencinin desteksiz okumasından emin olamama Ders ortamında velilerin olması ve bundan dolayı öğrencilerin kendilerini rahat hissetmemeleri ve kendilerini ifade edememeleri gibi sorunlarla sıklıkla karşılaştım.” (Ö15).

“Tüm öğrencilerin derse katılamaması (5 öğrenci canlı derslere imkânları olmadığı için katılamadı), bazı öğrencilerden gerçek geri dönüt alamamak (velileri ulaştık da gerçeği saklıyorlar), web2.0 araçlarının bazılarının kotalı olması (Millî Eğitim Bakanlığı çok kullanılan araçları ücretsiz kullanmamızı sağlayabilir).” (Ö17).

“Ses açıp kapatma sorununda; çocuklar sürekli ses açıp kapatıyorlar. Tüm sınıfın sesini kapatsak hiç anlamı olmuyor, kapatmayınca da ses kontrolü olmuyor. Kamera sorununda; anneler dikkatsiz davranıyor. Değişik görüntülere şahit oluyoruz. Derse geç girme sorununda ise; değişik zamanlarda girip hangi ders, hangi kitap diye soruyorlar ve bu durum ders işleyişini çok bozuyor.” (Ö20).

“İnternet bağlantı hızının yavaşlığı ekranların sürekli donması ve benim cümlelerimin öğrencilerim tarafından ya hiç işitilmemesi ya da yarım işitilmesi derslerini çok olumsuz etkiledi. Öğrencilerim ile birebir etkileşim azlığının az olması nedeniyle ortaya çıkan dikkat sorunları bu yıl en çok sorun yaşadığım konulardı.” (Ö21).

“Öğrencilerimin çoğu maddi durumlarından dolayı evde derslere katılabilecekleri bilgisayar, tablet vs. araçları edinemediler. Telefonlar anne ve babalarına da lazım olduğu için katılım sağlayamadılar. İnternet bağlantıları yoktu. Bazı veliler bu konularla yeterince ilgilenmediler, teknoloji konusunda bilgisizler ve sonuç olarak öğrencilerim dersleri takip edemedi, öğrenmeleri eksik oldu.” (Ö28).

“Teknolojik açıdan yeterli bilgiye sahip olmamam süreçte zorlanmama neden oldu. Bazı veliler de aynı zorluğu yaşadılar.” (Ö29).

“İnternet altyapısının yetersizliği Öğrencilerin ve velilerin teknolojiyi kullanmadaki yetersizliği. Teknolojik aletlerin yetersizliği. Çok kardeşli öğrencilerin dezavantajlı olması” (Ö30).

“Kullandığımız ZOOM uygulamasının tahta ve yazı yazma sistemi zorlayıcı olduğunu söyleyebilirim. Bu nedenle zorlandık ve farklı seçeneklere yönelmeye çalıştık” (Ö5).

3.6. Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde karşılaşılan zorluklara ilişkin çözüm önerileri

Araştırmada altıncı araştırma sorusu ile “Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanma noktasında karşılaşılan zorluklara ilişkin katılımcı öğretmenlerin çözüm önerileri nelerdir?” sorusu yanıtlanmaya çalışılmıştır. Bu araştırma sorusu ile bağlantılı olarak öğretmenlere görüşmelerde “İlk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojileri kullanırken karşılaştığınız zorluklara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiş ve öğretmenlerden gelen cevapların analizi ile Tablo 7 oluşturulmuştur.

Tablo 7: Öğretmenlerin karşılaşılan zorluklara ilişkin çözüm önerileri

Çözüm önerileri	Öğretmenler	Frekans
İnternet alt yapısı güçlendirilmeli	Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö12, Ö14, Ö16, Ö21, Ö22, Ö23, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö30, Ö31, Ö34, Ö37, Ö41, Ö42, Ö43	23
Teknolojik araç desteği sağlanmalı	Ö13, Ö15, Ö16, Ö17, Ö16, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö33, Ö35, Ö36, Ö39, Ö41	14
Dersler oyunlaştırılmalı	Ö2, Ö5, Ö14, Ö18, Ö19, Ö20, Ö34, Ö36, Ö45	9
Veliler bilgilendirilmeli	Ö4, Ö12, Ö15, Ö20, Ö28, Ö29, Ö30, Ö35	8
Öğrenciye görevler verilmeli	Ö5, Ö9, Ö10, Ö14, Ö18, Ö35, Ö37, Ö43	8
Web 2.0 araçlarının kullanılmalı	Ö7, Ö8, Ö19, Ö25, Ö27, Ö38	7
Öğrencilerin ilgilerine dikkat edilmeli	Ö11, Ö17, Ö21, Ö23, Ö24, Ö43	6
Daha detaylı ön hazırlık yapılmalı	Ö19, Ö20, Ö21, Ö32, Ö33, Ö38	6
Eğitim teknolojileri yerinde ve zamanında kullanılmalı	Ö8, Ö9, Ö25, Ö26, Ö27, Ö39	6
Kullanılan uzaktan eğitim programlarında süre sınırı olmamalı	Ö5, Ö6, Ö8, Ö17, Ö45	5
İletişim konusuna dikkat edilmeli	Ö22, Ö30, Ö44	3
Öğrenci sayısı az olmalı	Ö42, Ö44,	2
Esnek planlama yapılmalı	Ö22	1
Eğitim teknolojisi yaş özelliklerine uygun olmalı	Ö36	1
Akran öğrenmesi desteklenmeli	Ö43	1

Tablo 7 incelendiğinde, öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde gerçekleştirdikleri ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanım yönüyle yaşadıkları pek çok soruna pek çok da çözüm önerdikleri görülmektedir. Öğrencilerde öğrenme kaybı yaşanmaması için en

önemli problem olan internet bağlantısı sorununun çözülmesi öğretmenler tarafından en çok üzerinde durulan konudur. Bu konuyu teknolojik araçlara sahip olmayan öğrencilere bu araçların sağlanması, derslerin oyunlaştırılması, velilerin bilgilendirilmesi gibi çözüm önerileri takip etmektedir. Öğretmenlerin çözüm önerilerini açıkladıkları görüşlerinden yapılan doğrudan alıntılar aşağıda sunulmaktadır.

“Öğrencilerimizin yaşları malum. Eğitim teknolojilerinin ben ekstra bir avantajını görmediğimi söyleyebilirim. Hatta öğrencilerimizi ekran başında tutabilmek öyle zor ki... Üstelik okuma-yazma öğretmeye çalışmak gerçekten zor. Bu nedenle dersleri oyunlaştırmak öğrencinin dikkatini çekmek onu aktifleştirmek gerekiyor. Bende bu şekilde derslerimi yürütmeye çalışıyorum.” (Ö2).

“Ben Web 2.0 araçlarını Covid öncesi dönemde de projelerimde kullanır ve olumlu etkisini öğrencilerim de gözlemlerdim. Uzaktan eğitim sürecinde ise Web 2.0 araçları benim için biraz daha ön plana çıktı. Ben Web 2.0 araçlarının derslerde kullanımını öneriyorum. Öğrencilerin güdülenme ve dikkat seviyeleri artıyor.” (Ö27).

“Öğrencilerime görevler veriyorum. Dersler sırasında da oluyor bu ya da ders sonrasında da oluyor. Böylece öğrencimi aktif hale getirmeye çalışıyorum. Öğrencimi bir şekilde uyanık tutmalıyım. Onları anlıyorum. Bu yaşta çok hareketliler ama okuma-yazma görevi de bu sınıf düzeyinin en önemli görevi.” (Ö43).

“Bu yıl gerçekten çok zor bir yıl oldu benim için öğrencilerimin okuma-yazma sürecine yeterince dahil olamadım. Uzaktan yürütmek çok zordu. Velilere açıklayamamak, velilerin teknolojik yetersizlikleri ve anlayışsız davranmaları dersleri sabote etmeleri ancak mutlak başarı beklentileri çok yordu. Birilerinin onlara bazen istenilen hedeflere ulaşamayacağını içinde bulunduğumuz durumun olağanüstü bir durum olduğunu anlatması gerekiyor.” (Ö30).

“Her öğrenciye eşit zaman dilimleri ayırarak kendilerini ifade etmele sağlanmalı, ne kadar uğraşılsa da kalabalık sınıflarda mümkün olmayabiliyor. Tıpkı yüz yüze eğitim de olduğu gibi uzaktan eğitim de de sınıf mevcutları azaltılmalı ve öğretmen-öğrenci iletişimi, etkileşimi ihmal edilmemeli.” (Ö44).

“Eğer çocuğa hitap ediyorsa eğlendiriyorsa ve internet ve tablet sorunu yoksa çocuk seviyor ve olumlu bakıyor. Eğer tek düze olursa çocuğu derste tutmak çok zor. Ayrıca öğretmenin öğrenciler üzerinde otorite kurması çok zor. Çocuk söz hakkını aldıysa görevi bitmiş sayıyor.” (Ö45).

Sonuç ve Öneriler

Covid-19 pandemisi ile birlikte okulların toplu olarak kapatılmasıyla geçilen zorunlu uzaktan eğitim sürecinde ilkök 1. sınıfta eğitim-öğretimi sürdürülmesi ve öğrencilere ulaşılması eğitim teknolojilerinin kullanımıyla gerçekleştirilmiştir. Ancak burada da ilk okuma-yazma öğretiminin niteliğini etkiler biçimde tartışmaya açık önemli detaylar ortaya çıkmıştır. 2020-2021 eğitim öğretim yılı güz döneminde uzaktan eğitime devam edilmesi ile 1. Sınıf öğretmenleri ilk defa ilk okuma yazma öğretimini uzaktan yapmışlardır. Bu araştırma 1. Sınıf öğretmenlerinin özellikle yüz yüze eğitim ile öğrenilmesi şart olan ilk okuma ve yazma öğretiminin uzaktan yapılması zorunluluğu hakkında karşılaşılan zorluklara çözüm önerileri getirilmesi konusunda öğretmenlere, yöneticilere, araştırmacılara ve konu ile ilgilenen kişilere önemli fikirler verecektir.

Covid-19 salgın krizinin eğitim sistemleri üzerindeki etkileri ilk olarak 2020'nin başlarında Güneydoğu Asya'da belirgin hale geldiğinden, uzaktan eğitim sürecinde çevrimiçi öğrenmeyi desteklemek için eğitim teknolojilerine olan ihtiyaç önemli ölçüde artmıştır. Türkiye bu süreçte öncelikle televizyon kanalları (EBA TV) aracılığıyla öğrencilere ulaşmaya çalışarak eğitim öğretimi sürdürme gayretinde olmuş ardından da uzaktan eğitim portalları ve ZOOM gibi programlar aracılığıyla eğitimin devamlılığı sağlanmaya çalışılmıştır. Kısa bir süre hibrit öğrenme (harmanlanmış öğrenme) uygulaması ile hem uzaktan hem yüz yüze eğitim yapılmış harmanlanmış öğrenme ile öğrencilerin akademik açıdan başarılı olabilecekleri yönelik olumlu görüşler (Korucu ve Kabak, 2020) üzerinde tartışmalar devam ederken tamamen uzaktan eğitime geçilmiştir. Bu araştırmanın temel amacı, Covid-19 salgını ile birlikte geçilen uzaktan eğitim sürecinde birinci sınıf öğretmenlerinin ilk defa deneyimledikleri eğitim teknolojileri ile ilk okuma yazma öğretiminde kullandıkları eğitim teknolojilerine ilişkin görüşleri, süreçte karşılaştıkları zorlukları ve çözüm önerilerine ilişkin görüşlerinin ortaya koyulmasıdır.

Covid-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim ile ilk okuma yazma öğretiminde öğretmenler tarafından kullanılan eğitim teknolojileri incelendiğinde, en çok Millî Eğitim Bakanlığı EBA (Eğitim Bilişim Ağı) sistemi ve Zoom uygulaması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin, uzaktan eğitim sürecinde eğitim sitelerinden faydalandıkları bunun yanı sıra eğitici videolar, okuma yazma CD'leri, Web 2.0 araçları ve dijital oyunlar kullandıkları görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri ile ilk okuma yazma öğretimine ilişkin olumlu görüşlere sahip oldukları alan yazında taranan araştırmalardan da bilinmektedir (Birgül, 2014). Uzaktan eğitim sürecinde birinci sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri ile ilk okuma yazma öğretiminin hazırlık aşamasında; dikkat çekme, parmak, el, kol kaslarını geliştirme çalışmaları, dinleme çalışmaları, boyama ve çizgi çalışmalarında kolaylık sağladığı görülmektedir. İlk okuma yazmanın başlama ve ilerleme aşamasında ise sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme, harflerden heceler, hecelerden kelimeler oluşturma aşamasında yüksek oranda kullanıldığı görülmektedir. Ancak araştırma da çok dikkat çeken en önemli durum ise birinci sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazmaya başlama ve ilerleme aşamasının cümle oluşturma ve dikte çalışması kısmında zorlandıkları görülmüştür. Eğitim teknolojileri ile ilk okuma yazma öğretiminin çocukların okuma becerilerinin gelişimi ve okuma hızları üzerinde olumlu bir etkisinin olduğunu ancak dikte becerilerinin gelişimi açısından olumlu bir etkiye sahip olmadığını açıklamaktadır (Gürol ve Yıldız, 2015). Sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminin her aşamasında bilgisayar kullandığı en çok yararı ise sesi hissettirme aşamasında gördüklerini vurgulamaktadır (Karsak, 2014). İlk okuma yazma süreci için geliştirilen birçok eğitim teknolojileri kapsam ve donanım olarak ihtiyaçları karşılamadıkları ve yetersiz kaldıkları görülmüştür (Kartal vd., 2017). Uzaktan eğitim sürecinde birinci sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri kullanımı konusunda daha hassas olmaları esastır.

Araştırma kapsamında birinci sınıf öğretmenlerinin ilk okuma-yazma sürecinde eğitim teknolojileri ile çevirim içi (online) ödev ilişkin görüşleri zorlandıkları yönünde ortaya çıkmıştır. Ancak on beş birinci sınıf öğretmenin çevirim içi ödevle ilişkin görüşleri ise zorlanmadıkları ve etkili oldukları yönünde görüş belirtmiştir. İlk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojileri kullanmanın avantajlarına yönelik görüşleri incelediğimizde, ders içeriklerini aktarmada kolaylık sağladığı, derslerin dikkat çekici hale geldiği, kazanımlara ulaşılmasında etkili olduğu, konuları tekrar etmede faydalı olduğu, öğrenmede kalıcılığı sağladığı ve zaman tasarrufu sağladığı görüşleri ortaya çıkmıştır. Öte yandan ilgili alanyazında da eğitim teknolojileri ile ilk okuma yazma öğretiminin çocukların akademik

başarılarını artıracığı ifade edilmektedir (Aslan, 2020). Ancak bu konuda dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardan biri, sınıf içi kullanıma uygun olan ilk okuma-yazma öğretimini destekleyen teknolojilerin ve yazılımların, acil uzaktan eğitim modelinde ne kadar kullanılabilir olduğudur. Araştırmada öğretmenlerin görüşlerinden ortaya çıkan sonuca göre, teknoloji kullanımının okuma yazma öğretimini desteklediği belirtilmesine rağmen aniden ortaya çıkan uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlere yeterince destek sağlamadığıdır. Bu noktadan yola çıkarak ilk okuma-yazma öğretiminde kullanılan yazılım ve teknolojilerin, aniden ortaya çıkan uzaktan eğitim sürecinde etkili bir biçimde kullanılmadığı ve yazılımların böylesi durumlarda da kullanılabilmeyle uyumlu bir hale getirilmesi gerektiğidir.

Araştırmada uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma-yazma öğretiminde eğitim teknolojileri kullanırken karşılaşılan zorluklar da incelenmiştir. Araştırma sonucuna göre birinci sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde eğitim teknolojileri ile ilk okuma ve yazma öğretiminde en çok karşılaştıkları zorluklara ilişkin olarak, internetin olmaması veya internet bağlantı sorunu yaşamalarıdır. Ardından teknolojik araç yetersizliği, öğrencilerin uygulamaları kullanmaya yönelik yaşadıkları zorluklar, velilerden kaynaklı sorunlar gibi zorluklar ile sıklıkla karşılaştıkları anlaşılmaktadır. Araştırma da az sayıda öğretmen öğrencilerde dikkat sorunu ve iletişim sorunlarıyla karşılaştıklarını, kullanılan uygulamadan kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını ve öğretim teknolojilerini kullanma konusunda kendilerini yetersiz hissettiklerini ifade etmişlerdir. Öğretmen görüşlerinden de anlaşılacağı üzere öğrencilerin eğitim teknolojileri açısından donanım ve yazılım olarak yetersiz olmaları, internet bağlantılarının zayıf veya hiç olmaması, öğretim uygulamalarının etkileşimsiz olması gibi sorunlar karşılaşılan zorluklardandır. Uzaktan eğitim sürecinde eğitim teknolojileri ile ilk okuma ve yazma da sorunlar yaşanmasının öğretmenlerin teknolojik okuryazarlıklarının yetersiz olması da sınırlılık olarak belirtilmektedir (Bayram, 2019; Ceylan, 2018).

Araştırmada son olarak birinci sınıf öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde eğitim teknolojileri kullanırken karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri incelenmiştir. Covid-19 salgın sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde etkili bir şekilde öğrenme sağlanabilmesi için katılımcı sınıf öğretmenleri; internet alt yapısının güçlendirilmesi, teknolojik araçların sağlanması, derslerin oyunlaştırılması, velilerin bilgilendirilmesi, Web2 araçları ile öğrencilere görevler verilerek dikkatlerinin sağlanması, eğitim teknolojilerinin uygun koşullarda süre sınırı olmadan öğrenci sayısının sınırlandırılarak akran öğrenmesini destekler nitelikte olması, iletişim konusuna dikkat edilerek uygulamaların yaş özelliklerine hitap etmesi ve öğretmenler açısından esnek planlamaya uygun olması şeklinde öneriler geliştirmişlerdir. Araştırmada ulaşılan sonuçlara dayalı olarak aşağıda öneriler sıralanmaktadır:

- Uzaktan eğitim uygulamalarına bakıldığında öğretmen öğrenci arasında ve öğrencilerin kendi arasında etkileşim kuracak nitelikte sınırlı olduklarını görmekteyiz. Öğrencilerin öğretmenleri ve arkadaşları ile etkileşim kurmasını sağlayan uygulamalar, ücretsiz ve süre sınırlılığı olmamalıdır.
- Uzaktan eğitimin sağlıklı olarak ilerleyebilmesi için öğretmen ve öğrencilerin yeterli ölçüde teknoloji okuryazarı olabilmeleri için teknolojik kaynaklara eşit ulaşım imkanı sunulmalıdır.
- Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve velilerde motivasyon eksikliğinin önüne geçebilmek için uzmanlar aracılığı ile psikolojik danışmanlık hizmetleri verilmelidir.

- Uzaktan eğitimin toplumun her kesimine hitap edebilmesi için, ülke çapında internet alt yapısının gelişmiş olması, internete erişim araçlarının yaygınlaşması ve ucuzlaması gerekmektedir. Bu nedenle devlet tarafından internet alt yapı çalışmaları yapılarak internete erişim yaygınlaştırılmalı ve internet hızı artırılmalıdır.
- Öğretmenlere, çağın ve eğitim teknolojilerinin getirdiği yeniliklere uyum sağlamalarında etkili olabilecek ve uzaktan eğitim uygulamalarında teknoloji kullanımına yönelik deneyim paylaşımına imkân tanıyan faaliyetler MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından sunulmalıdır. Ülkemizin doğal kaynaklı afet riski açısından da yüksek risk taşıdığı göz önünde bulundurulursa teknoloji tabanlı öğrenme ve uzaktan eğitim uygulamaları konusunda öğretmenlerin yeterliklerinin artırılması önemli görülmektedir.

**Bu makale Eğitimde Yeni Normlar-II Uluslararası Covid-19 Kongresi' nde (21-22-23 Haziran 2021 Artvin İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Artvin Çoruh Üniversitesi) sunulmuştur. Ayrıca Eğitimde Yeni Normlar-II Uluslararası Covid-19 e-Kongresi Bildiri Metinleri Kitabında da özet bildiri metni olarak yayınlanmıştır.*

KAYNAKLAR

- Akpınar, Y. (2003). Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul okulları örneği. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2 (2), 79-96.
- Aktürk, Y., ve Mentiş Taş, A. (2011). İlk okuma-yazma öğretiminde Ses temelli cümle yönteminin uygulanmasına ilişkin öğretmen görüşleri (Şanlıurfa/Viranşehir örneği). *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (1), 27-37.
- Akyürek, M. İ. (2020). Uzaktan eğitim: Bir alanyazın taraması, *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4 (1), 1-9
- Aslan, S. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının ilk okuma yazma öğretiminde animasyon ve simülasyon kullanımına yönelik deneyimleri ile ilgili görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8 (4), 1133-1148. Doi: 10.16916/aded.756564
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (2), 368-388.
- Bayram, Y. (2019). *Simülasyon (benzetim) destekli 5e öğrenme döngüsü modelinin 7. sınıf öğrencilerinin elektrik konusunu anlamalarına ve elektrik konusuna yönelik ilgilerine etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bartın Üniversitesi, Bartın.
- Belet, Ş.D., ve Yaşar, Ş. (2007). Öğrenme stratejilerinin okuduğunu anlama ve yazma becerileri ile Türkçe dersine ait tutumlara etkisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3 (1), 69-86.
- Birgül, K. (2014). *Sınıf öğretmenlerinin bilgisayar destekli ilkökuma yazma öğretimine ilişkin görüş ve tutumlarının belirlenmesine yönelik bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Bozkurt, A., ve Cilvadaroğlu, A.K. (2011). Matematik ve sınıf öğretmenlerinin teknolojiyi kullanma ve derslerine teknolojiyi entegre etme algıları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (3), 859-870.
- Bozkuş, T. (2014). A research on identifying the need for distance education for national athletes who study in school of physical education and sport. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 15(3), 282-290.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (28. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Ceylan, N. (2018). *Bilgisayar animasyonları destekli 5e öğrenme modelinin "tepkimelerde hız ve denge" konusunda akademik başarı üzerine etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Çakır, O., ve Oktay, S. (2013). Bilgi toplumu olma yolunda öğretmenlerin teknoloji kullanımları. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 35-54.
- Demir, F., ve Özdaş, F. (2020). Covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 273-292. DOI: 10.37669/milliegitim.775620.

Demir, S., Özmantar, M. F., Bingölbali, E., ve Bozkurt, A. (2011). Sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanımlarının irdelenmesi. 5. *Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu*, 22-24 Eylül 2011, Fırat Üniversitesi, Elâzığ.

Erkut, E. (2020). Covid-19 sonrası yükseköğretim. *Yükseköğretim Dergisi*, 10 (2), 125-133.

Gilakjani, A.P., Leong, L.M., ve Ismail, H.N. (2013). Teachers' use of technology and constructivism. *I.J. Modern Education and Computer Science*, 4, 49-63.

Gülcü, A., Solak, M., Aydın, S., ve Koçak, Ö. (2013). İlköğretimde görev yapan branş öğretmenlerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşleri. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8 (6), 195-213.

Günüç, S., ve Kuzu, A. (2014). Derste teknoloji kullanımına yönelik eğilim ölçeği: Geliştirme, güvenilirlik ve geçerlik. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 10 (4), 863-884.

Gürol, A., ve Yıldız, E. (2015). İlk okuma yazma öğretiminde bilgisayar destekli eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma yazma becerilerine etkisi. *International Journal of Field Education*, 1 (1).

Karsak, H.G.O. (2014). Bilgisayar Destekli İlk Okuma Yazma Öğretimine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 40.

Kartal, H., Baltacı Göktaay, Ş., ve Sungurtekin, Ş. (2017). Okuma yazma öğretimine yönelik eğitsel yazılımların çok boyutlu değerlendirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (4), 1938-1956.

Koronavirüs nedir: Covid-19'a karşı hangi önlemler alınmalı, virüsün özellikleri neler? (2020). *BBC*. <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-51177538> adresinden 20.05.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Korucu, A., ve Kabak, K. (2020). Türkiye'de hibrit öğrenme uygulamaları ve etkileri: Bir meta analiz çalışması. *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi*, 2 (2), 88-112.

Lau, J., Yang, B., & Dasgupta, R. (2020). Will the coronavirus make online education go viral? <https://www.timeshighereducation.com/features/will-coronavirus-make-online-education-go-viral>

Lim, C.P., Zhao, Y., Tondeur, J., Chai, C.S., & Tsai, C.C. (2013). Bridging the gap: Technology trends and use of technology in schools. *Educational Technology and Society*, 16 (2), 59-68.

MEB. (2005). *Türkçe dersi öğretim programı*. Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara.

MEB, <http://www.meb.gov.tr/ebada-canli-sinifla-egitim-basliyor/haber/20602/tr?fbclid=IwAR2xOWtortAlufruf24E9cjTeEQmomDEI92WODZ3> adresinden 20.05.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Merriam, S.B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. San Francisco: Jossey-Bass.

Orhan, H. G. (2007). *Bilgisayar destekli öğretimin ilkökuma yazma başarısına etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Ozan Leylum, Ş., Odabaşı, H.F., ve Kabakçı Yurdakul, I. (2017). Eğitim ortamlarında durum çalışmasının önemi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 5 (3), 369-385. Doi: 10.14689/issn.2148-2624.1.5c3s16m

Öz, M.F. (2005). *Uygulamalı ilk okuma yazma öğretimi*. (5. Baskı) (10-12). Ankara: Anı Yayıncılık.

Özer, M. (2020). Türkiye’de covid-19 salgını sürecinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından atılan politika adımları. *Kastamonu Education Journal*, 28 (3), 1124-1129.

Riddell, W.C. & Song, X. (2012). *The role of education in technology use and adoption: Evidence from the canadian workplace and employee survey*. IZA Discussion Paper No. 637, Institute for the Study of Labor (IZA).

Ritchie, J., Lewis, J., & Elam, G. (2006). Designing and Selecting Samples (Eds. J. Ritchie & J. Lewis). *Qualitati ve Research Practise A Guide for social science students and researchers*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Saygılı, G. (2011). Eğitimde teknoloji entegrasyonu. Perkmen, S. & Tezci, E. (Ed.), *İlkokuma yazma eğitime teknoloji entegrasyonu içinde*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Stake, R.E. (1995). *The art of case study research*. Thousand Oaks: Sage Pbc.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş 10. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, G.K. (2014). Durum Çalışması, (Ed., Metin, M.), Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri, ISBN 978-605-364-687-7, Pegem Akademi.

Yin, R.K. (2014). *Case study methods: Design and methods* (5. Baskı). Thousand Oaks: Sage Pbc.